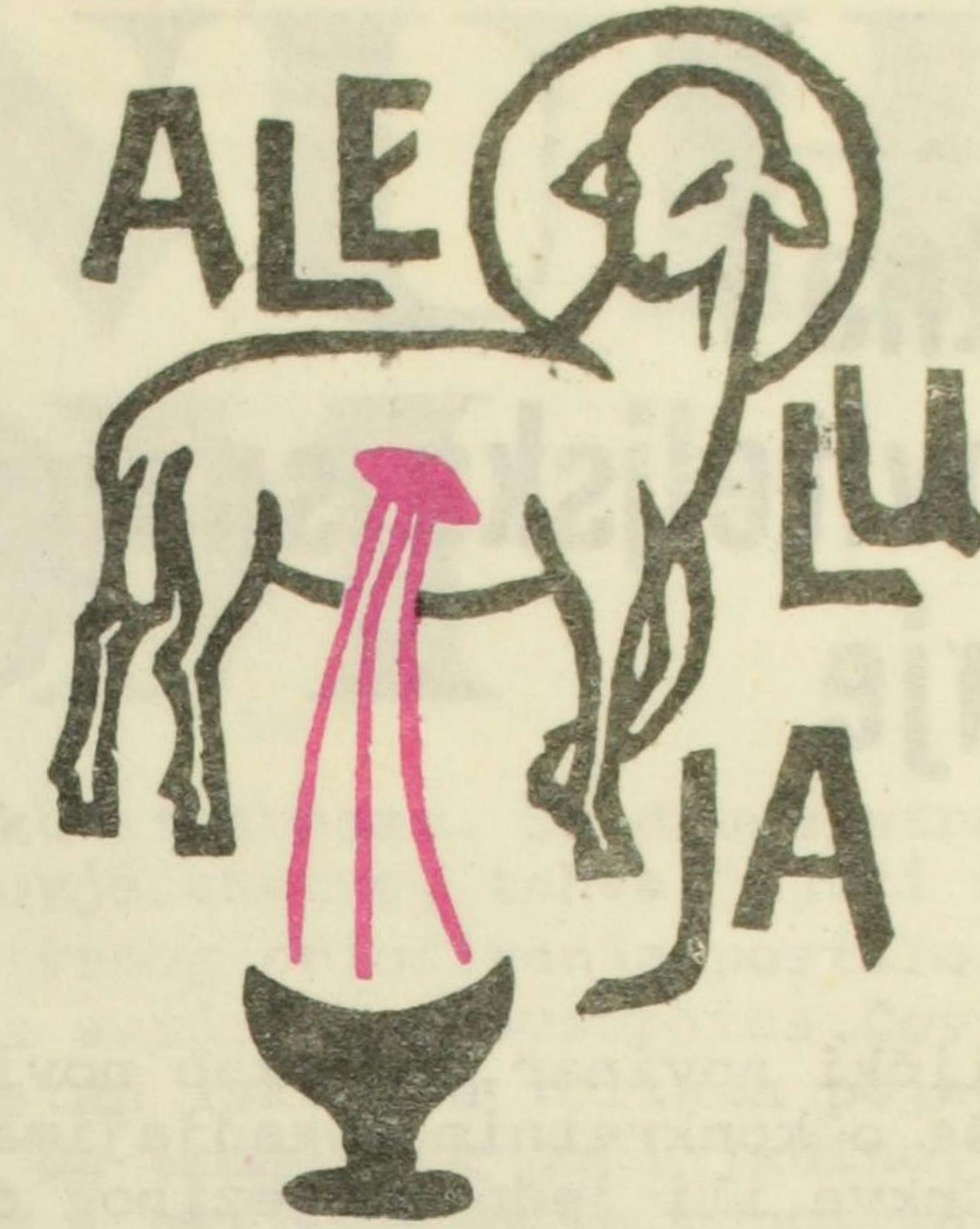
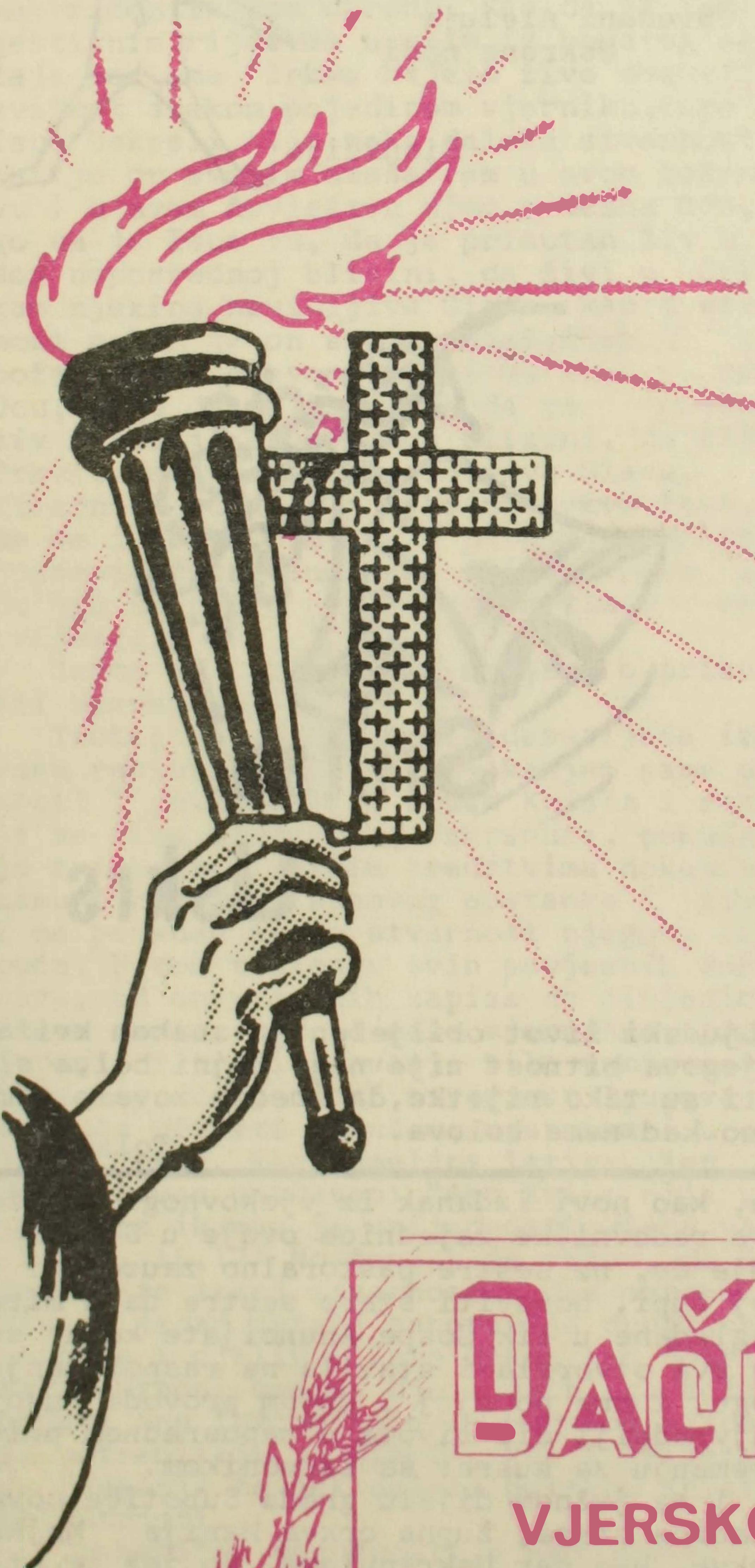

USKRS LA LJUBAV

U klonule duše vratila se radost
zasjale od sreće
zaplakane oči,
jer čudo se zabilo od svih drugih veće:
na novi je život uskrsnula Ljubav
iz tamne grobne noći.

U slomljena srca vratila se nada,
koja naše боли
tako brzo liječi;
porasla je vjera u božanstvo Tvoje
i shvatili sad su, premnogi već kasno,
snagu Tvojih riječi...

Tvoje, Kriste, Tijelo izranjeno prije
od bičeva oštih modro i krvavo
pod križem je teškim iznemoglo palo,
kako nam se krasno
nakon uskrsnuća iz hladnoga groba
bijelilo i sjalo...

Tvoje oči svete, koje su bile
prepune suza kad si s križa
gledao ljudsku mržnju i zlobu
i sad su se sjale,
skrivene bile kao da nisu
u hladnome grobu.

Zasjalo je nebo pomladjenim suncem,
zapjevale ptice himne Tvojoj slavi,
sakrili se ljudi
oholi i grubi,
a oči je Tvoje plavetne i svete
gledati mogla samo čista duša,
koja Te, Kriste,
beskrajno ljubi...
A. Kokić

BAČKO KLASJE
VJERSKO-INFORMATIVNI LIST

životna i obnoviteljska snaga patnje

Katolički novinar, iako kao novinar prati i piše o konkretnim dogadjajima unutar cijele Crkve ili jednog njezinog dijela i dok se trudi prenijeti poruku spasa uvijek u ruhu razumljivu njegovu času, mora uvijek živim vjerničkim osjećajem osluškivati što Duh poručuje Crkvi, ili bilo života je dne Crkve. Neki put to bilo života Crkve može biti ovito tajnom šutnje i velike patnje, kao što je priroda u cik proljeća. To je zapravo uvijek iznova proživljavanje tajne Kristovog trpljenja, umiranja i uskrsmuća. U pojedinim trenutcima života Crkve ili pojedinog njezinog dijela dolazi do osjetnijeg porasta rada sila tame, koje značaju posve zamračiti horizonte i prividno su spendirati, zaustaviti svaku njezinu vidljivu djelatnost. Tada ona postaje slična granama stabla u proljeće koje izgledaju posve bespomoćno prazne i bez velikog izgleda za daljnji rast. No to je samo bio privid. Stvarnost je drugačija. I neka se samo ispunji vrijeme i neka sunce svojim zrakama pomiluje te grane najednom smo svjedoci "čuda", ne samo mladice nego i sam panj da je sposoban procvasti novim životom. Tada svi vihori zime koji su tako prijeteći savijali stablom i granama nestaju kao privid ko ga se jedva tko sjeća. Lako je o tom razmisljati u proljeće, ali je veoma dobro i na to misliti dok još zima traje i dok još i vjetrovi tame zavijaju i kao da se uvlače u svaku poru. Ovu istinu nam je sa novom snagom navijestio Gospodin Isus i sa svojim umiranjem i uskrsnućem posvjedočio. Još više On nam je posvjedočio da je ta pobjeda tako snažna da daleko nadilazi nad svaku patnju kojom se plača. Zato su takovi trenutci za svakog iskrenog vjernika pravi izazov da se u svakoj kriznoj situaciji u svakom sukobu sa silama tame sa koje god se strane pojavile i u kojem god ruhu bile odjevene postavi sa živom vjerom u otajstvo Kristovog trpljenja i umiranja, te dase protiv tih sila bori sa jednom oslobođajućom istinom, ali da sa ljudima po kojima sile djeluju bori jednim sredstvom ljubavlju. A Uskrs sigurno slijedi i ne samo taj u vječnosti u budućem kraljevstvu nego i ovdje na zemlji u vidljivom životu Crkve i onda najednom ostanemo zapanjeni kada iz staroga panja izbjiga nova životna mladica.

I naša mjesna Crkva iako nije poštovanja od udaraca sila tame izvana i iznutra, ipak ovog Uskrsa bilježi jednu novu radost ovozemaljskog uskrsa. U Subotici u sjeni crkve Isusova Uskrsnuća diže se novo lije-po zdanje novog samostana sestara Naše Gos-

USKRSNA NOĆ

Ponoć ...

Gustina mraka kupole skriva
Svodovi katedrale tišinom rone
u ovoj staklastoj tami.

Stao je šapat ...

Vrijeme je stalo

Sve stoji ...

Stojim i ja i moj dah
i moje srce ...

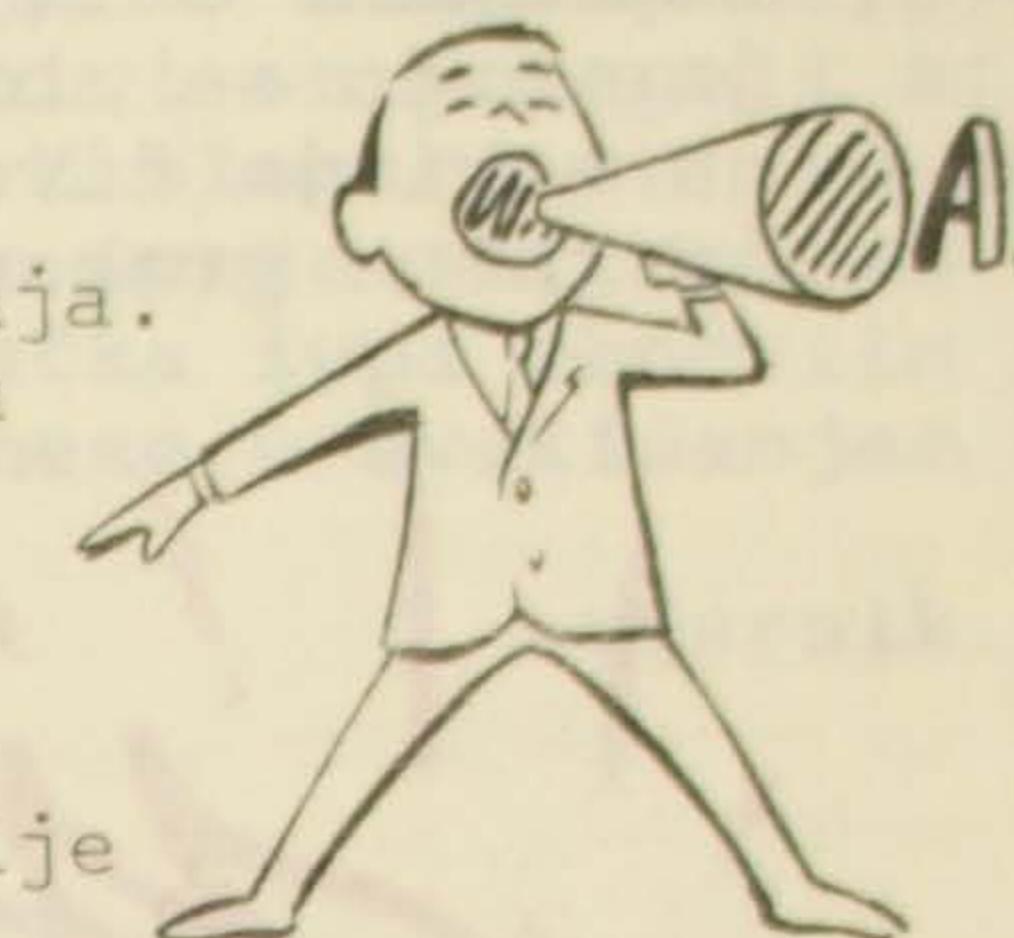
Misli moje stale su časkom
ne znam ...

ipak osjećam

Svi oko mene stoje
bez daha, bez treptaja.

Stoji sve i sve čeka
Svečani Aleluja

Uskrsne noći

Dionizije

Sretan

Uskrs

"Ljudski život obilježen je znakom križa, njegova bitnost nije nego tajni bol, a slijesti su tako rijetke, da srećom zovemo samo ono kad nema bolova.

Tolstoj

pe, kao novi izdanak iz vjekovnog stabla ove redovničke zajednice ovdje u Subotici gdje će, uz sestre pastoralno zauzete i u toj župi, boraviti stare sestre da u miru zagledane u lik Gospe Anuncijate koja se je sva otvorila i stavila na raspolaganje Bogu, i one po njoj i snjom provode svoj najvredniji dio života u neposrednom pripremanju za susret sa Zaručnikom.

I na južnom dijelu grada Subotice nova mladica stasa, župna crkva Marije Majke Crkve, kao dar Uskrsnuloga. No još je utješnija činjenica da u tolikim dušama raste nova mladica Crkve. To eter neka bude živim zalogom nade svima nama koji podnosimo teret, žegu dana da sve to ima svoje osmišljenje u Isusu Raspetom, Uskrsnulom.

USKRSNUH ISTOBOM SAM

"Uskrsnuh i s tobom sam, aleluja" Ovim za zivom počimala misna liturgija Uskrsa prema tridentinskom obredu. Kao da je tim suggestivnim riječima uzetim iz bogatog sadržaja psalama Crkva htjela živo dozvati u svijest svakom pojedinom vjerniku, kako taj Isus Uskrsli nije neka daleka stvarnost makar je on svojim uzašašćem u svom božanstvu i u svom čovještvu sjeo s desna Ocu, nego da je Isus tu, da je prisutan živ u našoj neposrednoj blizini, da živi u Crkvi, kao njezina nevidljiva Glava, kao i stvarnost makar je on svojim uzašašćem u svom božanstvu i u svom čovještvu sjeo s desne Ocu, nego da je Isus tu, da je prisutan živ u našoj neposrednoj blizini, da živi u Crkvi, kao njezina nevidljiva Glava, kao stvarnost od koje i u kojoj Crkva živi, miče se i jeste, te da je po njoj sredstvo spasenja čovječanstva i svijeta. Ova istina kao da se je nekako zamoglila u našoj svijesti.

Zašto je izbjlijedila svijest o prisutnosti Uskrsloga?

Teologija poslijednjih desetljeća izazvana racionalističkim nijekanjem same osobnosti i povijesnosti Isusa Krista i razumi je se time i njegovog Uskrsnuća, pokušala, je svim raspoloživim sredstvima dokazivati samu činjenicu Isusovog opstanka i života i na poseban način stvarnost njegova uskrsnuća. U tom traženju svih povjesnih dokumenata, od onovremenih zapisa do činjenice, Crkve danas, svoje naše vjerničko propovjedanje i proživljavanje bilo usmjereno na to da se /činjenica/ stvarnost Isusova uskrsnuća učvrsti u dušama vjernika i u svijestu Crkve, kao temeljna istina, jer je već i Pavao naučavao: "Ako Krist nije uskrsnuo bez ikakve je vrijednosti vjera vaša" /I Kor. 15,17/ No čovjek je takav, da i u jednoj te istoj stvarnosti, dok obraća pažnju na jedan detalj zaboravlja drugi, a puno puta i cjelinu. Zato Crkva kao dobri do mačin iznosi svojoj djeci iz blaga božje, objave one istine koje su u dатој situaciji potrebitije za život Crkve i svijeta.

Današnji čovjek osjeća potrebu Kristove prisutnosti.

Dramatične mogućnosti u naoružanju sa kojima suvremeni čovjek raspolaze, te sve veći razdori medju ljudima i narodima, sve više dovode u pitanje sam ljudski opstanak u pitanje. U takvim trenucima čovjek spontano traži cijelim svojim bićem jednu spa-

siteljsku stvarnost. Sa druge strane cijelo je čovječanstvo, zahvaljujući sredstvima društvenog prioćivanja postalo jedna orbita i svijet kao pozornica. Čovjek postaje svjestan iskustva tolikih pojedinaca i naroda, da spas može doći jedino, ako u međudskim i medjunarodnim odnosima zavlada, ljubav. Ljubav je u stanju riješiti sve zastrašujuće probleme koji se nadvijaju nad suvremenim čovječanstvom.

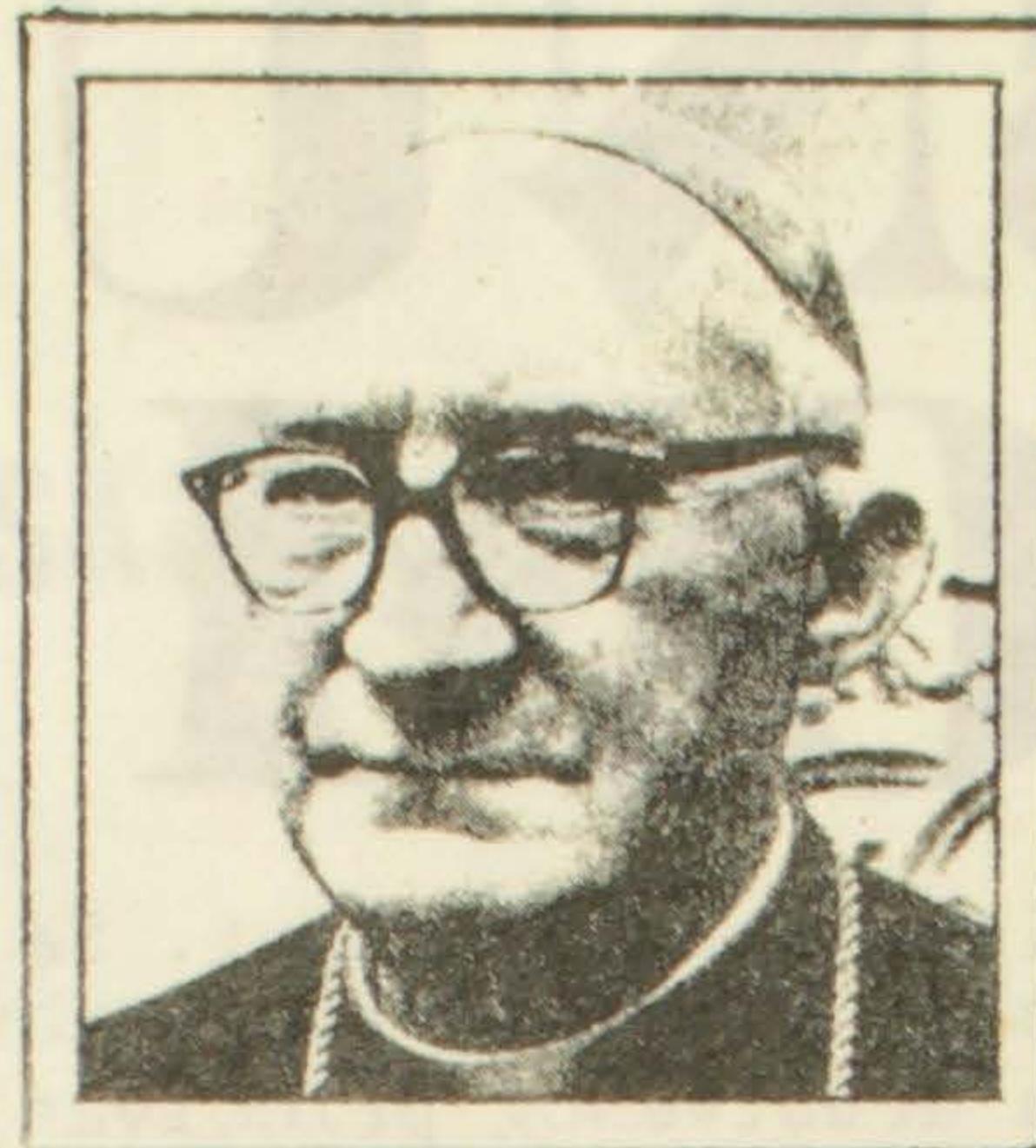
II. Vatikanski koncil je ovo uočio

Nakon Kalcedonskog koncila tek na II Vatikanskom konciliu, Duh je progovorio Crkvi o toj Isusovoj prisutnosti u njoj samoj pozivajući se na Matejev tekst: "Gdje su dvojica ili trojica sabrane u moje ime, tu sam ja medju njima." (18,20) Tako ona Isusova izjava: "Ja sam s vama u sve vrijeme pa do svršetka svijeta. (Mt. 28,20) dobiva posve novo značenje.

U dokumentu o liturgiji II. Vatikanskog koncila govori se o različitim vidovima ove Isusove prisutnosti od same osobe posvećenog službenika, koji u njegovo ime krsti predsjeda Euharistiji, preko Riječi koja se izgovara u Crkvi, kada se čitaju Pisma. Prisutan je svojom moći u sakramentima, po najpače pod euharistijskim prilikama, "jer se svećeničkom službom sada prinosi onaj i to isti koji je onda na križu prikazao sebe" (Tridenski sabor sjednica XIII) i konačno prisutan je u Crkvi na temelju obećanja; gdje su dvojica ili trojica sabrani u moje ime, tu sam ja medju njima.

Isus je dakle prisutan u svojoj Crkvi i to na poseban način, da tako ispuni svoje obećanje dano učenicima na rastanku da je, s nama do konca vremena. Svi ti vidovi Isusove prisutnosti smjeraju ka tome da bi u Crkvi porastao nivo ljubavi, kojom se osigurava njegova živa prisutnost u Crkvi. Za to kršćani čitaju, razmatraju i nastoje živjeti Božju Riječ, kako bi ih taj vid Isusove prisutnosti ispunio Božjim sadržajem, istim mislima koje Isus ima. Sakramenti, nas upriličuju Isusu Kristu, da postajemo, Božja djeca-njegova braća, Božji pomazanići, koji se po pokori čiste i ponovno posvećuju, pomazuju za pojedine službe unutar Božjeg naroda kao i za posebne životne borbe (bolesničko pomazanje) a nuda sve kada se hranimo Euharistijom postajemo dionici Kristovog božanskog života. Sve to činimo, sa željom, da bi smo postali što sličnijii bliži Isusu Kristu našem idealu, te tako i postali proslavom Božjom već ovdje na zemlji, a po djelotvornoj ljubavi, koja je i plod svih ovih susreta s Isusom, trebali, bi smo svijetu pružiti svjedočanstvo radosći, nade i života.

Nastavak na str.14.

SJEĆANJA NA KARDINALA ŠEPERA

U utorak, 5.siječnja 1982.godine sahranjen je uz najveće liturgijske svečanosti u zagrebačkoj katedrali kardinal dr Franjo Šeper. To je bio završetak blagoslavljenog životnog puta od rodjenja u Osijeku (2. X 1905.) do Zagreba i Rima. Završio je teološke studije i zaredjen za svećenika u Rimu 26. X 1930. god. Poslije raznih dužnosti, u Zagrebu je posvećen za biskupa 21.IX 1954. godine, a 5. III 1960. godine imenovan je zagrebačkim nadbiskupom i metropolitom. Papa Pavao VI imenovao ga je kardinalom 22. II. 1966. godine, a za pročelnika Svetе kongregacije za nauk vjere u Vatikanu izabran je 8. I. 1968. godine.

To je bio uspješan životni put posvećen dobru sveukupne Crkve i Crkve u Hrvata u službi Gospodinu koji ga je k sebi pozvao i nagradio 30. prosinca 1981. godine.

Kao širom naše zemlje, tako i u subotičkoj katedrali u subotu 2. siječnja 1982. god. Biskup Matija Zvekanović služio je svečanu sv. Misu zadušnicu u zajedništvu sa brojnim svećenicima.

U prigodnoj homiliji biskup M. Zvekanović je istakao značaj i rad blagopokojnog kardinala dr. Franje Šepera, ali je posebno naglasio njegovu povezanost i brigu za mladu Subotičku biskupiju. Kao aktivni duhovnik mlađih dr. Franjo Šeper bio je u Subotici početkom 1940. god. na tečaju i to za mlađe. Zatim je dr Fr. Šeper bio u Subotici kad je 25. II 1956. god. Matija Zvekanović posvećen za biskupa.

Na dan velike svčanosti kada je 30. VI 1968. god. proglašena samostalna Subotička biskupija, uz brojne biskupe i svećenike bio je i kardinal dr. Fr. Šeper koji je i predvodio svečano euharistijsko slavlje i održao lijep govor u kojem je novoj biskupiji i njenim vjernicima, na čelu sa biskupom i svećenicima, zaželio mnogo Božjeg blagoslova i napretka u duhovnom životu.

I dalje je dr. Fr. Šeper brižno pratilo i pomagao u svim problemima nove Subotičke biskupije. Zahvalnost za sve je iskazana mu je od velikog broja vjernika na sv. misi zadušnici u subotičkoj katedrali.

Na sahrani u Zagrebu uz biskupa Matiju Zvekanovića bilo je pet svećenika Subotičke biskupije i više vjernika.

moja sjećanja na kard. Šepera

Imao sam sreću da mi je za vrijeme četverogodišnjih studija u Zagrebu, rektor bogoslovije i neposredni poglavnik bio blagopokojni kardinal dr. Franjo ŠEPER. I nakon skoro četrdeset godina, lik ovoga crkvenoga dostojanstvenika živi u meni u najljepšim, najugodnijim uspomenama.

Visok, jak čovjek, uvijek u propisnom kleričkom odijelu, s ozbiljnim i dostojanstvenim nastupom, nama klericima, ulijevao je poštovanje. U saobraćanju sa svojim pitomcima bio je strog, ali pravičan. Vidjelo se da je ljubio Crkvu i njoj odgojiti svete i disciplinirane svećenike. Vodio je brigu o svakom bogoslovu, upozoravao na propuste, savjetovao i molio, a ponekad se poslužio i kaznenim mjerama. Iako je imao velik broj pitemaca, nijednog nije zaboravljao, nego je vodio brigu o svakom kako se nalazi u svećeničkom životu.

Sjećam se jednog takvog dogadjaja. Svetu 1975. godine hodočastili smo u Rim. Za svetu Misu mi svećenici subotičke biskupije oblačili smo se u jednom dijelu sakristije crkve sv. Petra. Sasvim na drugom kraju sakristije ugledao sam kardinala Šepera kako razgovara u manjem društvu. Pomišljao sam, dali da mu se javim? Možda će smetati. I dok sam povremeno bacao pogled prema njemu, na moje iznenadjenje ugledam ga kako preko cijele sakristije stupa odlučnim korakom i to baš prema našoj grupi. Pristupi k meni, pruži mi ruku i veselim glasom progovori: "Kako ste Gabriću?" Ja sam mu zbrunjen nešto odgovorio i nakon izmjenjenih još nekoliko rečenica, oprostio se od mene i vratio svom prijašnjem društvu. Bio sam radostan što me nije zaboravio, a medju svećenicima i ponosan što me je Kardinal prvog oslovio.

Koliku je brigu vodio o izobrazbi mlađih klerika, u svježem sjećanju ostao mi je slijedeći dogadjaj. U to vrijeme, za ručkom u velikoj blagovaonici, povremeno su se bogoslovi vježbali u govorništvu. Popeli bi se na veliku propovjedaonicu i dok su drugi jeli on je morao izgovoriti svoju propovijed. Baš došao na red Dj.P., koji se potpuno nespreman pojavio. Već od samog početka propovijedi zamukivao je i zastajao, na stojeći naći riječ. Kad odjekne snažni rektorov glas: "Domine, descendere!" /Gospodine, siđite!/. Naš drug postidjen i pokunjen sišao je, sjeo na mjesto u blagovaonici, a da nije okusio jela. Sigurno je u sebi donio o

Nastavak na str. 7.

FRANJINA KO RIZ MA

Pobožnost prema Euharistiji, ljubav prema Isusovoj muci bile su trajne oznake Franjine pobožnosti. Razmatrajući o Kristovoj muci, Franji je Bog postao ljepota koja za ludjuje, ljubav koja usrećuje. Počelo je i to u kasnu jesen 1206. godine.

Jednoga dana prolazio je pjevajući kraj crkvice svetog Damjana, koja je bila tako trošna i zapuštena da joj je prijetila opasnost da se svali. To ga je najednom potreslo. Zašto? Prošao je pokraj nje hiljadu puta i nije se ni ganuo. Sad najednom, nešto ga pogodilo. Božji udar? Ušao je, kleknuo pred oltar. Nad oltarom je visio veliki bizantijski križ s kojega su se neolično zračile blagost i patnja. Susret s križem u tišini i samoći lako se pretvara, i to u glasan govor. Franjo je uronio u molitvu. Tišina u srcu, mir oko njega. U takvom trenutku Franjo začu glas s križa: "Idi, Franjo, i popravi mi kuću koja je - kako vidiš - u rasulu!"

Stresao se kao od električnog udara. Razgovor s križem zabo mu se duboko u srcu. Križ na kojem Krist oživljuje i s kojega govori, zapušten u zapuštenoj crkvi. Nikad se Franjo više neće riješiti te slike, tog potresnog prizora. Duša mu se doslovno rasplakala. Taj Isus ismijan, ponižen, osramovan radi istine, dobrote i ljubavi, izbačen iz ljudskog društva nakon što je proglašen ludim, završio je medju razbojnicima i to na Kalvariji. Takvu ljubav ljudi zovu ludšću, a u ludost nije moguće vjerovati, pa čak je treba ismijavati i progoniti. Ljudi ga nisu shvatili, a on je išao do svog kraja bezumlja pa je svojima govorio: "Ljubite i svoje neprijatelje", a sam je umirući molio: "Oprosti im Oče, jer ne znaju što činе!". Krist je razapeta ljubav na križu. To je najdublja spoznaja do koje se može dovinuti čovjek. Potresen do u srž, Franjo više neće prestati o tom misliti. I postavlja sebi dramatsko pitanje: Što je on sam do sada učinio za ljubav, koja se za njega i za sve ljudi dala razapeti? Kakva je to ljubav koja ne trpi s voljenim? Franjo sin Petra Bernardona pronašao je svoju ljubav s kojom će trpjeti i plakati. I doista, čes to su ga vidjali gdje sjedi i plače. Što-

više, zaustavljao je i prolaznike i pozivao ih da plaču zajedno s njim.

U korizmi 1218. povlači se na jedan samotni otočić Trazimenskog jezera. Sa sobom je ponio dva samunčića kruha. Četrdeset da na razmišlja o otajstvu Kristove muke. Vratio se na Veliki četvrtak s kruhom i pol u torbici. Pojeo je dakle samo pola samunčića za četrdeset dana! Bio je to dostojan odgovor "neljubljenoj ljubavi".

Još drastičnije postupio je u korizmi i to godine 1221. Tada je sebi dopustio koji put malo kuhanu mesa pa kasnije nije mogao to sebi oprostiti. Poslije propovijedi, u katedrali prisilio je svoga vikara da mu stavi konop oko vrata i tako ga, provede u licama grada Asiza. Zaustavio se na glavnom trgu uz crkvicu svetog Nikole i tu, sa povišenog mjesto, obavijestio sve prisutne o čemu se radi.

Pred kraj života sveti Franjo osjeća potrebu da se još više povuče u samoću, da se s Bogom malo duže zadrži, Zato odluči, otići na Vernu. Ta samotna planina bila mu je mila. Uzeo je sa sobom petoricu braća. On će se zavući u jednu udubinu, a oni neka izaberu za sebe sklonište kako žele. Po svom ustaljenom običaju naredio je bratu Leonu da tri puta otvari evanjelje kako bi saznao o čemu mu je razmišljati. Sva tri puta pred očima se pojavio tekst o muci Isusovoj. Za Franju je to bilo dosta, saznao je za duhovnu hranu. Zamoli Leona da ga posjećuje dva puta u dvadeset četiri sata. Jednom danju, kad će mu doneti malo kruha, vode, drugi put noću kad će zajedno izmoliti Jutarnju.

Tako su prolazili dani. Kako? U stvari to nitko nezna, to je Franjina tajna. Znamo to da je muka Kristova, križ Kristov za njega bio doslovno sve. Franjo je čuo Krista kako govoriti s križa. Samo onaj ko je čuo Isusa govoriti, može za njim ovako čezniti. U križu je video otajstvo ljubavi, neshvatljivoga Boga na djelu. To je bezumlje ljubavi koje će uvijek očaravati tankočutne duše. Kad je ono čuo Krista govoriti, duša mu se potresla u temelju, srce je pronašlo tajnu svojih nemira, duša predmet iskonских težnji. Sad mu se sve više otvara novi svijet. Pogled u taj svijet proširuje se već duge godine, vidi ga sve jasnije, te doživljuje sve dublje, žudi ga sve jače, i kreće se sve brže, dolazi sve bliže, i sad se već našao pred ulazom Kraljevstva Božjega.

Oko Franje sve iščezava, s vrha i Verne dosiže nebesa koja se otvaraju. Iz njih izlijeće seraf s plamenim krilima, spušta se dotiče njegove ruke, noge, da toj žarkoj, ljubavi utisne neizbrisiv pečat božanske ljubavi. Toliko je Kristu postao sličan, toliko patnjom i razmišljanjem uronio je u njegovu muku, toliko trpio s njim, da mu je na tijelo utisnuo vidljive znakove svoje muke. Bio je to dan 14. rujna, blagdan Uzvišenja svetog Kriza. Po Yves Ivonidesu

priredio A. Gabrić

"NAVJEŠTAJTE EVANDJELJE NARODIMA POŠTUJUĆI NJIHOVE KULTURE"

(IVAN PAVAO II)

Teško je slijediti Papinu djelatnost i to od izlaska prošlog broja do danas, jer se je toliko zbilo u Crkvi i svijetu, što je imalo posebnog odjeka u njegovu životu i djelovanju. Spomenimo samo neke; proglašenje ratnog stanja u njegovoj Domovini Poljskoj sa svim peripetijama s time povezanim; smrt blizog mu suradnika kard. Fra nje Šepera, izlazak papinske pobudnice "Familiaris consortio" pa putovanje u Afriku. Osjećaj za sve što je živo u Crkvi.

Sredinom prosinca izlazi Papina pobudnica "Familiaris consortio" posvećena suvremenoj obiteljskoj problematici. Onaje zapravo plod rada Sinode biskupa u jesen, 1980. na kojoj se je tretirala zadaća kršćanske obitelji u suvremenom svijetu. Papa je sabrao sve plodove te Sinode i predao ih svoj zajednici Božjeg naroda, a otvorene probleme, koji tište suvremenu obitelj ostavio je ljudima od znanosti i teologiji, da ih studiraju i produbljuju. Ovaj dokumenat ima izrazito životni i pastoralni karakter i postat će, vjerujemo, magna carta obiteljskog apostolata. Toličke praktične inicijative tu će naći ne samo svoju inspiraciju, nego i pravno ozakonjenje. Zaručnički tečajevi ili tečajevi pripreme za brak, rad sa obiteljima osobito mладjima, i tolike druge zdrave inicijative, koje su došle iz baze Crkve, našle su u srcu Ivana Pavla II. odjek te ih je on ozakonio. Ovim dokumentom i serijom svojih izlaganja na generalnim audijencijama srijedom, Papa otvara novu teologiju ne samo braka nego cijelog obiteljskog života. To je jedno od vitalnih područja života Crkve na koja se Papa uvijek iznova vraća, uz mlade, trpeći i moleći za svećenički podmladak. Hvala mu da nam tako živo doziva u svijest prave životne vrijednosti kojima uvijek moramo davati prednost u našem vjerničkom životu i radu.

Još jedno svjedočanstvo Papine posebne ljubavi prema Hrvatima

Koncem prosinca (30.-og) prošle godine, umro je u Rimu bliski suradnik Pape Ivana Pavla II. Hrvatski kardinal Franjo Šeper, nekada nadbiskup zagrebački, a gotovo do smrti prefekt sv. Zbora za nauk vjere cijele Katoličke crkve. Ni ovu priliku nije propustio, da ponovno izrazi svoju ljubav i svoje poštovanje Crkvi medju Hrvatima kroz telegramе, izraze sutući, a osobito u divnom govoru koji je održao na Misi zadušnici, dne 2. siječnja o.g. i to u vatikanskoj bazilici sv. Petra: "Neka je hvala Gos

podinu koji Crkvi svojoj daje ljudi takova kova. Takav je bio čelik-značaj kardinala Šepera snažan i nepokolebljiv poput njegove rodne Hrvatske kojoj je doista bio na čast cijelim svojim životom u službi Krista i Crkve. "Svaka pohvala sa njegove strane za svakog poštenog Hrvata-katolika je o baveza, da svojim životom odgovorimo tom povjerenju i ljubavi. Po koji put se ponavlja u njegovu životu ona Pavlova da želi biti svima sve!"

Papina ljubav prema Domovini dobiva nove dimenzije

Uvijek je Papa s zdravim ponosom isticao svoju pripadnost narodu i Crkvi Poljska sa radošću i krišćanskim ponosom primao je svoje sunarodnjake i time pisao nove i neslućene stranice povjesne dimenzije Papinstva, koje još Vatikan nije do tada vidi (napr. rastanak od svojih sunarodnjaka, poslije izbora za Papu). Ali tužni dogadjaji koji su zahvatili Poljsku proglašenjem ratnog stanja otvorili su neslućenedimenzije Papina srca iz kojeg danomice izviri nova konkretna svjedočanstva prema Narodu i Crkvi iz kojega je potekao. Ne znaš dali je delikatniji, kad moli svjetsku javnost da pomognu njegovom ispaćenom Narodu ili onda kada s ljubavlju, prima bilo crkvene i političke predstavnike svoga naroda i kada ih očinski upućuje na dogovor i suradnju i u ovim teškim trenutcima ili onda kada se u velikoj vjeri obraća presvetoj Bogorodici Jasnogorskoj Pany (Gospa) da zaštiti rodnu mu grudu. Vjerski nas tisak o tom detaljno i obilato izvještava. Ovi redci imaju samo jednu nakanu da se u ovaj trenutak ujedinimo sa Papom u zajedničkoj molitvi da Bog sačuva Poljsku, ali da nas potaknu na djelotvornu pomoć svoj trpećoj braći u Poljskoj, bilo da svoju pomoć šaljemo osobno na atrese biskupske i nadbiskupske ordinarijata u Poljskoj ili preko našeg Caritasa u Zagrebu. Tako se ljubi na rod božji.

Briga za sve Crkve.

Premda se sa svim srcem zauzima i to za svoju Domovinu to nije suzilo radijus njegova djelovanja. Tokom ovog razdoblja Papa prima predsjednike Pakistana, Egipta i Francuske. Osobito je zapažen Papin ovogodišnji prijem za diplome, gdje se svojski zauzima za načelo da svaki narod mora moći raspolagati vlastitom sudbinom. Gotovo isto vremeno u povodu kineske Nove godine (25. sječnja) piše list svim katoličkim biskupima širom svijeta.

U pismu, kako sam kaže: "Ljubav Kristova koja naš bratski sjedinjuje i teška odgovornost koja mi je povjerena kao vrhovnom pastiru opće Crkve potiču me da vam otvorim svoje srce da bih vam izrekao svoju brigu za Crkvu koja je u Kini. "Na kraju lista posebno moli da bi se univerzalna Crkva sjedinila u molitvi da bi braća i sestre u Kini mogli živjeti svoju vjeru i bez zapreka ostajući u katoličkom jedinstvu Crkve! Istovremeno se gotovo nakon pet stoljeća uspostavljaju diplomatski odnosi između Vatikana i Engleske Papa ne zaboravlja ni onu našu braću koja su izvan katoličkog jedinstva. Preporuča da ekumenizam, nadje mjesto u katoličkoj katehezi. Posebno je osjetljiv za one točke svijeta na kojima netko osobito trpi. Zato su posebne pažnje vrijedni njegovi govor i postupci gdje brani opća ljudska i kršćanska načela bilo da se radi o bratoubilačkim ratovima u Salvadoru i Gvatemali, gdje posebno ističe da Crkva ostane na strani većine trpećega naroda; bilo da se radi ne priznavanju opstojnosti pojedinih grkokatoličkih - Crkava u istočnoevropskim zemljama. Sa posebnimje suosjećanjem dijelio radosti i na de te tuge i boli sa Crkvom medju Česima i Slovacima, kada je biskupe tih naroda primio u audijenciju "ad Limina" 11. ožujka.

Iznoseći pred cijelokupnu katoličku javnost probleme Crkve u ovim narodima; od nepopunjene biskupske stolice (devet) do ograničenog svećeničkog broja suosjećanjem kandidata pa do suspendiranog rada redovničkih zajednica, kao i druge rane koje nosi Crkva medju Česima i Slovacima.

A onda tek najavljeni putovanja u Portugal, Englesku, Svicarsku, Poljsku i Španjolsku, uz pohode pojedinim talijanskim regijama i gradovima; Asiz, Bologna itd. Sve to pokazuje široko apostolsko crce Ivana Pavla II.

U pohodu "Crkvi budućnosti"

Od 12-19. veljače 1982. Papa je obavio svoje drugo apostolsko putovanje po Africi posjetivši ovoga puta četiri zemlje; Nigерију, Benin, Gabon i Ekvatorijalnu Gviniju. U svojih četrdesetak govora i javnih nastupa tokom ovoga puta Papa se je obraćao svim slojevima vjernika tih mladih afrič-

kih Crkava, kao i mladim narodima Afrike. Navješćivao je izvorne evandjeoske vrijednosti i ukazivao na opasnosti koje prijete mladim afričkim Narodima i Crkvama, bilo sa strane industrijaliziranog i materijaliziranog Zapada, bilo sa strane samih starih problema na vlastitom tlu, kao što su napr. plemenski razdori. Papini govor su bili otvoreni i spremni na dijalog bez obzira dali se je radilo o odnosima i to među različitim kršćanskim zajednicama, o odnosima sa Islamom ili velikim animističkim religijama Afrike. Papa je davao sasvim konkretnе smjernice različitim slojevima vjernika; intelektualcima, ženama, katehistima, redovništvu, kleru i patnicima. Čini se da bi se veoma opsežna djelatnost Papina u Africi dala svesti na ono što je rečeno nigerijskim biskupima u Lagosu: navještajte Evandjelje narodima poštivajući njihovu kulturu! Vječni princip istinske evangelizacije, ali na žalost tako puno puta zaboravljen i korišten u svrhu nametnjaje dne kulture ili nadvlasti jednoga naroda nad drugim. Zato je ova Papina poruka Africi veoma aktuelna i za nas stare narode Europe, koji obilježavamo visoke jubileje naše kristijanizacije.

LIK

Nastavak sa str.4.

dluku za cijeli život: za propovijed se uviđek treba dobro spremiti. Danas je Dj.P. je dan od najboljih propovjednika i pučki misionar zagrebačke nadbiskupije.

Jedanput sam i sam slično prošao. Bijaše to u šestom tečaju, kad sam bio mladomisnik. Mi mladomisnici smo spremno i rado pomagali zagrebačkim župnicima, služeći sv. Mise, sahranjujući pokojnike. Župnik iz sv. Obitelji zamoli me jedno popodne da mu obavim u zagrebačkom groblju Mirogoj jednu sahranu. Učinio sam to tim spremnije što je to bila i mala ispomoć za skromni mladomisničkiprihod. Pošto nisam baš dobro poznavao zagrebački obrednik, kod sahrane sam bio pomalo nesiguran. To je primjetila pokojnikova rodbina. Nakon par dana, po prefektu poruči rektor Šeper, da mu dodjem na razgovor. Rekao mi je ovo: "Vi ste, domine, ovih dana obavili jednu sahranu na Mirogoju. Od pokojnikove rodbine stigla primjedba da ste kod samoga obreda bili nesigurni i to se primjetilo. A molim vas, sahrana je veoma odgovoran i delikatan posao svakog svećenika. Mora se obaviti znalački, sa sigurnošću i s puno dosta janstva i plijeteta prema pokojniku i njego voj rodbini. Zapamtite to jednom zauvjek!" Bio sam postidjen, ali sam dobronamjernu opomenu zaista prihvatio za čitav svoj svećenički život. Sahrane obavljam uviјek obučen u najljepše liturgijsko odijelo, sa puno pažnje prema pokojnikovoj rodbini i nikada nisu stigle ozbiljne zamjerke.

Još bih mogao naredati više ovakvih zgođa, iz kojih se vidi velika skrb našeg kardinala Franje Šepera, da se crkvene funkcije obavljaju sa najvećom odgovornošću. Zato sam mu puno zahvalan, i vijest o njegovoj nenađanoj smrti veoma me je pogodila. Nisam mogao otići na sahranu, ali zato lik našeg milog kardinala sačuvat ću kroz cijeli život.

Antun Gabrić

prigodom audijecije kod Pape

SESTRE OD NAŠE GOSPE

Tako ih je imenovao već njihov davni Fundator kad je svoju Kongregaciju redovnica za odgoj djevojčica povjerio Bezgrešnoj Majci Mariji.

U godinama sredjivanja i predstavljanja javnosti svojih Kćeri volio je taj DOBRI OTAC sv. Petar Fourier ponovljati: "One su od Naše Gospe, po Našoj Gospo, za Našu Gospo". Po svijetu i po našoj zemlji, pa i u gradu Subotici znaju ih ljudi i pod imenom "Školske sestre Naše Gospe".

Povijest svedoči, da su te redovnice dobro znale i vršile svoj poziv na služenje drugima. Bilo je to u duhu koji su im svići Utemeljitelji i revni Obnovitelji ostavili u baštini prema prilikama u kraju gdje su se nalazile.

U normalna vremena to su uglavnom škole i odgojni zavodi, po kojima su se ta djevičanska bića uvijek naginjala nad djete - tom od kolijevke do odrasle dobi. U ratno i poratno vrijeme, znamo dobro iz naše sredine, te iste školske sestre Naše Gospe morale su i znale su izići iz svojih samostana, koji su im pružali zatišje sabranosti i molitve, da se baće na teren medju ljudi. I tu, u okolnostima posve dragačijim nego što su si zamišljale u mlađanačkim zanosiima i godinama formacije, bacile su mreže za svoje redovničko djelovanje kako su znale i mogle.

Te iste sestre Naše Gospe i danas se naiane medju nama. U mnogim crkvenim ustanovama na jedan novi, ali ništa manje spasonosan način služe one i danas Crkvi i dušama.

Često ih vidjamo kako žure na svojim dužnostima. Bilo da pomažu u tajništvinama i drugim uredima, bilo da peru, spremaju kuhanju ili starce njeguju, uvijek je to ona sestra Naše Gospe pozvana da sudjeluje u formiranju Božjeg djeteta. Ne mora to biti uvijek na izravan i vidljiv način. Znamo "Duh je koji oživljava"...

Dogadja se često da po koju od tih naših redovnica susretimo kako juri ulicama vraćajući se s dužnosti ili noseći teret s krušnicom u ruci. Neminovno se u srcu sjetimo: "Da, ona pripada Mariji" i obuzme nas neka nutarnja radost što još postoji takva bića medju ljudima.

godina

Ali ponajčešće one su po našim crkvama zauzete brigom oko oltara i posvećenih nam predmeta. Kako nas tek razveseljuju svojim pjevanjem i često umjetničkim izvodjenjem glazbenih komada na orguljama.

Medutim, ni danas ove Kćeri Naše Gospe nisu posve otudjene svom prvotnom pozivu. Često su medju djecom, pomažući svećenicima u Vjeronaučnoj obuci.

Tako bismo mogli i dalje nastaviti nabranje na kojim sve područima možemo svestri sestre Naše Gospe.

PORIJEKLO DRUŽBE NAŠE GOSPE

Nakon ovog općenitog pogleda mogli bismo si postaviti pitanje: Tko su ipak te sestre Naše Gospe, što su na toliko mjeseta uključene u rad pokrajinske Crkve i na našem ne lakom terenu? Koje je njihovo porijeklo?

Odgovor bi bio dug i složen, ali pokušat ćemo reći ukratko.-

Kongregaciju redovnica Naše Gospe raširenu po cijelom svijetu, osnovao je pobožni župnik iz Mattaincourt-a u francuskoj Lorraine krajem 16. i početkom 17. stoljeća. U to doba prilike su bile veoma teške, posebno u Francuskoj na političkom i ekonomskom planu. Djeca i mladež, osobito ženska bila je veoma zanemarena.

Revni župnik Fourier želio je podići i moralni novo svoje župe. Smatrao je da će to najlakše uspjeti ako se dade na rad oko odgoja ženske mlađeži. Zamišljao ih je kao buduće majke koje će tu formaciju prenositi

kuda matica u Zagrebu

Života za druge

na pokolenja. I Bog mu je u tome pomogao. Pošlao je u župu plemenitu i talentovanu djevojku koja se zanašala sličnim idejama. Osjećala je u sebi poziv da osnuje djelo i to gdje će se činiti "svako moguće dobro".

Bila je to dvadesetgodišnja Alix Le Clerc.

Nakon dugih molitava, pokusa i kušanja uz velike teškoće Petar Fourier skupio je četu hrabrih djevojaka koje su željele dlijediti otmjenu Alix u predanju Bogu i dušama. Kad je u velikom dvorcu D'Apremont priprava ovih budućih redovnica bila gotova, otvorena je pokusna škola 1598. godine na Pousseyskom brežuljku. A već 1603. god. i prva prava škola sa samostalnom u Matain courtu.

Potrebna odobrenja su dolazila postupno ponajprije od biskupa na čijem terenu su se Fourierove kćeri Naše Gospe nastanile, a onda i od sv. Stolica iz Rima.

Alix le Clerc istrošena radom, molitvom, i pokorom umrla je 9. 1. 1622. u svojoj 46 godini, proglašena je blaženom.

Petar Fourier, taj veliki reformator i dobročinitelj Lorene, doživio je i to da je bio program iz svog zavičaja. U progontstvu je preminuo 9. 12. 1640. u svojoj 75. godini života na glasu svetosti. Proglašen je i svetim.

ŠIRENJE IZVAN FRANCUSKE

Redovnice Kongregacije sestara Naše Gospe za odgoj djevojčica raširile su se i na

a i preko granice Francuske. Tako su došle i u Njemačku.

Tijekom stoljeća ova Kongregacija, kao i ostali crkveni instituti, doživljavala je uništenje i obnavljanja. Tako je u Njemačkoj u t.zv. kulturnoj revoluciji početkom 19. stoljeća nastalo svih samostana se stara Naše Gospe s njihovim školama. Ali, našao se opet jedan Božji čovjek koji će, od mrvica ostataka redovnica sestara Naše Gospe obnoviti tu redovničku ustanovu za odgoj djevojčica. Bio je to župnik Mihael Wittmann, kasnije biskup u Regensburgu. On je uz pomoć svećenika Sebastijana Jobb ito bivšom učenicom sestara Naše Gospe, Karolinom Gergardubger ibnovio i reformirao Kongregaciju pod naslovom: "Kongregacija siromašnih školskih sestara Naše Gospe s ustavljenom Maticom u Munchenu.

Pravni oblik i zamah u svom radu dobila je ova ustanova u Njemačkoj 1834. godine. Lijepo se razvijala i dobivala priznanja i to od Crkve i društva radi svog odgoja.

Nastojanjem svećenika Gabriela Schneidera iz gradića Hirschau došle su ove redovnice i u Češku. Tu su po odluci biskupa Jana Jiršik iz Budweissa već 1853. postale i to samostalne. Za časnu Majku ove male Družbe Naše Gospe postavljena je s.M. Terezija od Isusa, mlada sestra Celestina Franz.

Za plodan rad ovih sestara učiteljica, saznao je kaločki nadbiskup Kunszt Josip. Posredovanjem biskupa iz Budweissa i nekih redovnica uspjelo mu je dobiti od č. Majke M. Terezije Franz da njezine sestre dodiju u Madjarsku sa istom svrhom odgoja ženske mlađeži.

Dana 9. 9. 1860. godine bilo je svečano otvorenje samostana Siromašnih školskih sestara Naše Gospe u Kaloći. Život i rad je započeo s 5 zavjetovanih sestara, 6 novakinja, i 4 kandidatice koje je dovela osobno i to č. Majka M. Terezija Franz.

Prilike u Českoj su se tako komplikirale, da je č. Majka M. Terezija Franz morala ostati zauvijek u Kaloći. Tko je stjecajem okolnosti već iste godine 1860. god. Kongregacija siromašnih školskih sestara Naše Gospe u Madjarskoj osamostaljena sa sjedištem u Kaloći.

Odatle se brzo širola po tadašnjem austro-ugarskom teritoriju. Kad se u I. svjetskom ratu carstvo raspalo, Madjarska ostala samostalna i stvorena Kraljevina SHS, na teritoriju Bačke bilo je već oko 20 samostana kaločke Družbe gdje su sestre radile, u školama.

Subotica: blagoslov kamena temeljca

50 GODINA ŽIVOTA

ZA DRUGE

JUBILEJ U SUBOTICI

Neki se od nas sigurno još sjećaju kako se 1974. godine na sv. Ivana Evandjelistu, u našem gradu Subotici slvila 100-godišnji ca dolaska sestara Naše Gospe u Suboticu.

Toga dana skupili su se vjerhi gradjani u svoju Katedralu da zajedno sa svojim "časnim sestrama" zahvale Gospodinu Bogu i Na šoj Gospo na stoljetnoj prisutnosti redovnica učiteljica u njihovu gradu okruženome beskrajnim žitnim poljima što se talasaju, i čekaju žetvu.

Na kraju ove divno organizirane i protekle Euharistijske svečanosti, dok su orgulje pod prstima naših sestara svečano orile brujale, u srcima ovih redovnica nizale su se uspomene na milosti i darove za koje žele zahvaliti Bogu...

Kako se je jubilej odnosio na samostan, u Subotici, to se opširnije zadržavam na povijesti toga samostalna.

SAMOSTAN U SUBOTICI

Pod upravom č. Majke M. Terezije Franz, vrhovne glavarice Kaločke Družbe počela je stogodišnja epopeja aktivnosti, trpljenja, i radosti kćeri Naše Gospe u Subotici.

Dne 20. 9. 1874. sve je bilo i gotovo: zgrada, dvorane, kapela na nekadašnjem Zrinjskom trgu 22. Po rukama nadbiskupa Haynaldi sišao je Božji blagoslov na ovu kuću na njezine stanovnike tada i u budućnosti, kao i na njihov rad kroz stoljeće koje je tada započimalo.

Stiglo je prvih 6 redovnica- učiteljica kojima će zahvalni gradjani staroga Terezi anuma povjeriti svoju djecu. Išlo je polako ali sigurno. Otvorena je Pučka škola pa Djevojačka škola, kasnije pretvorena u Građensku.

stara kuća

Slijedilo je pokoljenje budnih djevica, koje su ostavljale trag redovničkih kreposti u ovom samostanu. Tako na pr. za drugu predstojnicu ove red. kuće, s.M. Baptisu Piuković zapisano je da je bila "redovnica puna kreposti". A za s. M. Filomenu Tumbas koja ju je naslijedila par godina kasnije, zapisala je Č. M.M. Terezija Franz medju ostalim napomenama i ovo:

"Posjetila sam ovu kuću, da utješim dobre sestre radi gubitka njihove revne glavarice. Sve sam našla u najboljem redu. Dobar redovnički duh, ljubav prema drugima i vjerno vršenje dužnosti bila je odlike te drage nam pokojnice. Neka taj duh protuze i sestre ove kuće, kao i sve nas koji smo svjedoci njezinih kreposti"...

Spomenute dobre redovnice kao i mnoge iza njih počivaju ovdje na groblju, koje je ekipa naših sestara u sklopu ovog jubileja posjetila, Medju njima je našla svoje smirenje i naša č. Majka M. Anucijata Kopunović kojoj ovaj grad mnogo duguje. Svјedoci smo njezine blažene vjerničke smrti i veličanstvenog spovoda na kojem su je ispratila pokoljenja njezinih učenica i redovnica.

Poznato nam je da veliki samostan koji se nalazio na bivšem Zrinjskom trgu višene pripada sestraru Naše Gospe, jer je kao i drugi po našoj zemlji, prešao u državnu svojinu. Kratko je i bio naš iza rata. Već u proljeće 1946. su sestre morale napustiti i poslednji kutić te drage kuće. Ali dobrotom blagopokojnog biskupa Lajče Budanovića one su odmah dobole svoje sklonište u bivšem svećenikom Domu, gdje i danas žive i suređuju s mjesnom Crkvom.

nova kuća

NOVI VLASTITI DOM - POVRATAK.

Nije to jedino mjesto gdje se redovnice Naše Gospe zalažu. Uz rad u Biskupiji, Sjemeništu i bezbroj župa gdje rade naše sestre po Bačkoj, pred desetak godina našle su se članice naše Družbe i u župi Isusova Uskrsnića na zapadu grada Subotice.

Pobožni starci NN i NN željeli su svoje malo imanje, t. j. kućicu s dvorištem, pokloniti u vjerske svrhe. Naše sestre su preuzele brigu za starca bać Vecu i nakon njegove smrti kuća s terenom pripala je u njihovo vlasništvo.

Ova stara kuća je vlažna, dotrajala, pa je tražila puno ulaganja, a bez pravih rezultata. Zato je Poglavarstvo Družbe odlučilo graditi na tom terenu s lijepim položajem u ulici M. Bursać, kraj velikog gradskog parka, kod Kalvarije.

Za našu malu Družbu Naše Gospe značajna je godina 1980-81. Prohujalo je pola stoljeća otkako je ova Družba Dekretom Rima, sv. Kongregacije, osamostaljena. Zaorala je ona tada nove brazde na tlu ove naše zemlje.

Vrijeme, situacija u svijetu i opće raspoloženje nije nam priuštalo velika slavlja. A srce je mirno moglo izricati Bogu svoju hvalu...

Neće li biti dostoјna proslava ZLATNOG JUBILEJA naše Družbe upravo dovršenje ove nove kuće koja će se dizati na mjesto vlažne prizemnice trskom pokrivenе!?

Kroz minulih 50 godina radilo se i žrtvovalo na sve moguće načine pa nije ni čudo što članice počinju stariti i bolovati. I taj vrijedni dio Mističnog Tijela Kristova treba dostoјno smjestiti u vlastiti, dom za kojim već decenijama tragamo na terenu gdje je Družba nikla.

Sv. Otac Ivan Pavao II. očinski potiče redovništvo, da u vraćanju na izvore nezaborave mjesta koje ih je odnijihalo.

Zato će se i redovnice Družbe ss. Naše Gospe s Maticom u dragom Zagrebu rado sjecati Nancya gdje je kanonski formiran prvi samostan redovnica u kojem su počinuli ostaci prve Majke Alix le Clerc. I bavarskog centra u Münchenu s posmrtnim ostacima blaženo preminule M. Terezije Gerhardinger kao i tihoga groba u Kaloči koji krije tijelo velike žene M. Terezije Franz.

Ali najradije pomišljat će one na svoju vlastitu Kolijevku u zelenilu grada i to s prostranim ulicama koje poput raširenih ruku primaju svakog tko se rado u nj navrća. Tu je pokopana ona, koja je mnogo reskirala da sačuva mali izdanak na velebnom stablu Kongregacije našu Družbu ss. Naše Gospe.

Ako su tu na temeljima svojeg radjanja izgubile materijalno tlo, ostaje im uvjek mogućnost da se iz Ljubavi žrtvuju za bližnje očekujući Božje Kraljevstvo u dušama.

Neka im u tome pomogne i malo zdanje u tišini kraj crkve Isusova Uskrsnuća čijem otvorenju se radosno nadamo.

DEKANAT U JEDNO SABRAN

I ove godine je Bač bio svjedokom jedinstva i slike vjernika cijelog dekanata. 21. siječnja su se okupili ministranti svih župa Bačkog dekanata, da bi 30. siječnja došli pjevači i pjevačice i konačno 13. veljače članovi Pastoralnih vijeća. Program je za svaki susret u biti isti: razmatranje pokorničko bogoslužje, zajednička sveta misa, zakuska - agape, pa još jedno predavanje. Kad su prošle godine u povodu Medjunarodnog Euharistijskog kongresa organizirani prvi put takvi susreti, medju sudionicima se rodila ideja, da se tako nastavi i u buduće. Prijedlog vjernika se svidio i svećenicima Bačkog dekanata.

Svaki svećenik je primio na se obavezu da organizira po jedno razmatranje, pokorničko bogoslužje, predavanje. Dekan, g. Lazar Ivan Krmpotić je svaki put u koncelebriranoj svetoj misi održao prigodnu homiliju. Teško bi bilo izdvojiti jedan susret kao najljepši. Lijepo je bilo gledati pažljive ministrante, kako slušaju razmatranje i homiliju, ili kako s pažnjom gledaju slike iz Isusove domovine. Za susret pjevača puno je učinila, s. Mirjana Pandžić, koja je iz Subotice došla sa skupinom pjevača te je održala vrlo lijepo predavanje o psalmima. Budući da više župa u ovom dekanatu nema orguljaše bila je to prilika, da se uvježba po koja aklamacija, po koja antifona za psalam. Kod susreta članova Pastoralnih vijeća je posebno bila zanimljiva diskusija, koju je svojim razlaganjem otvorio kotarski dekan.

Treba reći, da su se za pripremu stola, i ove godine pobrinule vrijedne časne sestre u Baču. Nije ni ovoga puta uzmanjkala pomoć omladine i starijih. Ljepota i radozost zajedničkog susreta gdje se čuje i govori na četiri jezika, gdje se svako raduje susretu s jednim Bogom, gdje se svatko hrani jednim Kruhom, učinit će, da se ovi raspršeni vjernici i dogodine nadju sabranim u jedno.

Stjepan Beretić

oooooooooooooooooooooooo

Ž U D N J A

Subotice moja,

što nam kriješ već godine mnoge!?

Gledaš staru, trošnu kuću ovu...

Za koga je čuvaš..... šapni!...

Znam da u njoj dva nam dobra srca biju, tajnu svoju neće da otkriju.

A Providnost jednog dana stavi na nju ruku svoju.

Sestrama od Naše Gospe ona će se dati i uskoro samostan se zvati.

Mjesto kuće ove stare, trošne, sad se diže lijepa, nova, ostvarena želja naših mnogih snova.

S. Ivana Cvijin

DUHOVNI SUSRET

B. MONOŠTOR

Prema Pravilniku Pastoralnih vijeća naše Biskupije, Pastoralna vijeća su dužna stvoriti svoj plan za slijedeću godinu. Na sjednici Pastoralnog vijeća u Bačkom Monoštoru u prvi plan je ušao duhovni život župe. Primjetilo se, da bolesti duhovnog života, koje se danas šire po čitavom svijetu brzim koracima, zahvaćaju naša sela, izmedju kojih ne izostaje ni Bački Monoštor.

Razlog tome je mišljenje ljudi u današnje vrijeme. Veliki dio ljudi radi u gradovima, a mladi se školuju po gradovima, pa uz dobre i kulturne tekovine života mlađi još više tonu u zlu gradskih navika, a napose što se tiče vjerskog života. Padaju tradicije i stari običaji. Tradicijom padaju dobri običaji sela, a ne unose se pozitivni običaji grada, već dosta toga što je negativno. Nakon konstatacije svega toga, za pokus napravljen je plan godišnjih duhovnih obnova za sve slojeve vjernika župe.

Sve te duhovne obnove bi se obavile za zimskih dana dok ne dodje posao.

Zimski raspust je iskoriten za mlade, a kasnije za starije.

Prvi su od mladih bili ministranti, kojih ima u Bačkom Monoštru 36. Po grupama dolaze svaki dan, a posebno su bili revni za vrijeme Došašća na zornicama, kada su skoro svaki dan svi bili na broju. Nedjeljom pojedina grupa, dežura cijeli dan što baš nije lako, jer nedjeljom ima filmova na televizi, pa su utakmice, a treba i na blagoslov dolaziti; oni se trude, da budu vrijedni. Svoju duhovnu obnovu imali su drugog tjedna raspusta tri dana. Svaki dan je bilo po dva predavanja, i to jedno duhovno, koje je držao župnik Ivan Vizenta - ner, a drugo praktično, koje je držao velečasni kapelan Marijan Djukić.

Nakon ministranata imali su svoju obnovu mladi srednjoškolci koji su se okupljali u dvorani svaki dan i slušali vrlo korsna i lijepa predavanja velečasnog Andrije Kopilovića. Završio je treći dan klanjanjem u crkvi gdje su se angažirali i mladi. Dolazilo je oko 70 mladih, što muškaraca, što djevojaka, a primjetila se jedna pojava da je skoro svaki dan bilo više muškaraca, nego djevojaka. Tema predavanja su bile: Vjera, ufanje i ljubav.

Od starijih su bili sami članovi Pastoralnog vijeća, koji su isto tri večeri slušali o. Ladislava Markovića koji jekao pravnik stručno iznosio pravni položaj članova vijeća, pa pravni položaj vjerskih za jednica u našem društvu i stav i duhovni život svakog člana vijeća.

Bio je pokušaj i sa pripravom na brak sa starijom mlađeži. Organizator prima na se krivnju što je organizacija bila brzop-

leta i nije izabranog zgodno vrijeme, pa nije urodila plodom.

Nakon Pastoralnog vijeća imali su svoju obnovu najmladji bračni drugovi, koji su u braku najviše 5 godina. Predavanja je i opet držao velečasni Andrija Kopilović i to sa temom: Moja osobna vjera. Naša vjera u braku i vjerski odgoj djece od malena. Na ovim predavanjima je učestvovalo je oko 27 pari. Predavanja su jako uspjela. Mladi su bili oduševljeni i neki su molili više toga. Obnova je isto završena klanjanjem, treće veče sa divnim i praktičnim razmišlja-njima.

Najuspjelija je bila obnova za bračne parove srednje i već starije dobi u koju, se uključilo oko 60 pari. Tema je bila ista kao i sa mladima, a obnovu je vodio velečasni Augustin Ljubić, salezijanac iz Beleg Manastira. Predavanja su bila po metodi sv. Don Boska, a trajala su sat i više i ljudi su na kraju govorili: "Još nam dajte toga, slušat će mo vas još". Obnova se završila isto sa klanjanjem u crkvi. To je do sada bilo i pokazalo se jako potrebno i korisno, a uvjereni smo da neće ni plodovi izostati.

Korizma traje, a snjom i obnova će se i dalje nastaviti. Kruničarska društva imala su svoj sastanak, a za njih je predviđeno, za listopad prije listopadske pobožnosti i nedjeljom po grupama.

Još ovog mjeseca imat će svoju obnovu stari, jer ovo je godina starih. Problemi starih ne zaostaju ništa za problemima mlađih. Danas se na međunarodnoj sceni raspravlja o gorućem problemu starih. Danas, ni sela ne izostaju u tim problemima. Obnova će biti 22. i 23. ožujka, predavač je velečasni Bela Stantić. Nadamo se da uspjeh neće izostati. Još bi medju starijima želi li obuhvatiti probleme neudatih i neoženjenih i mlađih udovica. za njih će biti kratka obnova 28. ožujka u nedjelju navečer. Govorit će o. Ivan Keravin

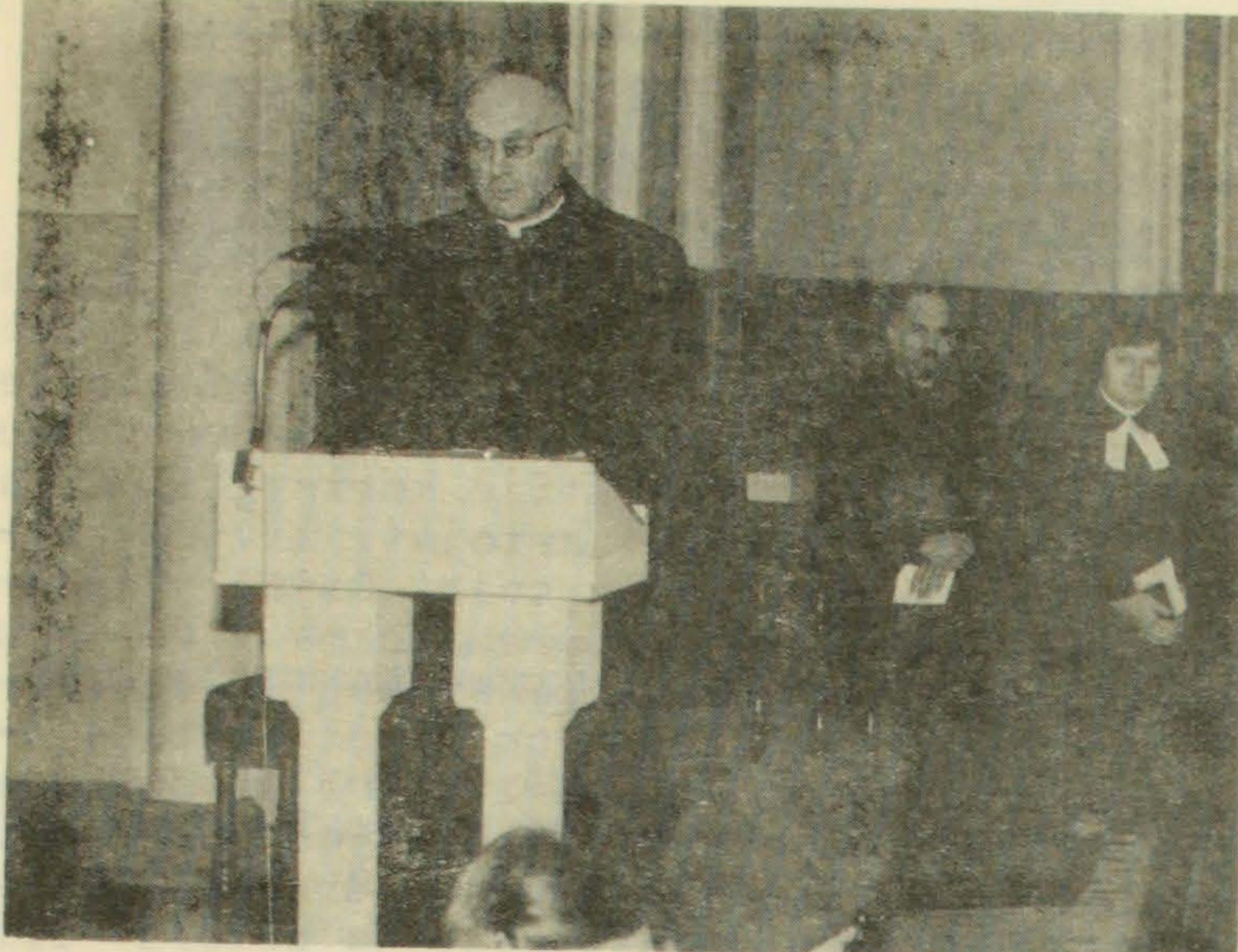
Još nam ostaju bolesnici, ali za njih moramo čekati toplije dane i po planu, za njih bi bio dan Presvetog Trojstva.

To su pokušaji koji su već kao pokušaji uspjeli i jako korisni, a za buduće ako bude volja Božja nastojat će mo još bolje organizirati pa da se to ustali i da bude na veću slavu Božju i spas duša i dobro našega naroda.

I.V.

prizor sa predavanja

Biskup otvara ek. susret

EKUMENSKI SUSRET U SUBOTICI

U crkvi "Isusova Uskrsnuća" 5. ožujka 1982. održan je Ekumenski molitveni sat, na kojem su prisustvovali vjernici: rimokatoličke pravoslavne, evangelističke i reformirane vjerske zajednice.

Pored vjernika, prisustvovali su i svećenici, kao i gospoda pastori na molitvenom satu. Msgr. Matija Zvekanović je pozdravio skup u ime domaćina; poželio da: "Budemo svi jedno u Gospodinu", a na kraju molitvenog sata je podijelio blagoslov. "Hvala Ti za sve! Veličamo Te Gospodine za Tvoje dobrote!"

Ovaj prvi susret ovakve vrste što su ga organizirale žene ove četiri vjerske zajednice, pobudio je veliki interes, tako daje crkva bila puna. Program je bio dobro pripremljen pa je bilo veoma ugodno pratiti. Katolici Hrvati su počeli, te Evangelici nastavili da onda opet iza njih preuzmu Katolici Madžari. Srpska pravoslavna Crkvajevje nastavila, a Reformirani su završili. Kruna ovog molitvenog skupa je bio "Oče naš" što su sve zajednice na svoj način i svojim jezikom molile, odnosno pjevale. Na kraju je slijedio blagoslov.

Iako je cijeli program trajao sat i pol vremena, konačni dojam je bio da nije bilo dugačko.

Neka je hvala Bogu koji se nije umorio nadahnjivati ljudska srca "da svi budu jedno".

B I J E L E   N O Ć I

Neumorni sati
bolove mi drobe
i polako patim
bez žalbe i molbe.

Sve su tihe sobe.
Ali za vratima
boli crne zlobe
besanim satima
daju boje svoje.

Stipanac

B A Č

SLAVLJE PEDESETGODIŠNJAKA

13. veljače 1982. popodne u 17 sati oku-
pio se u bačkoj župnoj crkvi lijepi broj
vjernika. U središtu pozornosti bili su žu-
pljani rođeni 1932. godine. Sa slavljeni-
cima dodjoše i članovi njihovih obitelji,
prijatelji, ostali župljani. Ozračje u crk-
vi je onako blagdansko. Svečano. Toga da-
na zajedničkom svetom misom zahvalnicom is-
kazivala je cijela župa svoju zahvalnost i
to Gospodinu, zajedno s braćom i sestrama
koji ove godine slave svoj zlatni rodjen-
dan.

S kolikom radosti listaju bački župnici
one starije matice, s tčikom boli u duši
listaju ove najnovije. Dok je 1932. godine
u bačku Maticu krštenih ubilježno 96 ktrš-
tenja, ove godine, iako je već trećina na
izmaku, niti jedno. Kako prijašnjih tako
ni ove godine nisu bili zajedno svi oni ko-
ji su prije pedeset godina ugledali svjet-
lo svijeta. Neki su umrli, nekima se zameo
trag. Jedni su daleko po svijetu, a dobar
dio je ipak ostao u sjeni drevnih bačkih
tornjeva pod zidinama svoje tvrdjave.

Kroz pedeset godina se mnogo toga promi-
jenilo. Ipak, ljubav i zahvalnost prema Go-
spodinu, prema Crkvi gori u srcima slavlje-
nika. Kroz propovijed sjetiše se oni svo-
jih vršnjaka, školskih dana, svojih obite-
lji, svoga života i svojih planova. Za sve
to dadoše hvalu Bogu pjevajući s punom crk-
vom: Tebe Boga hvalimo. Primivši čestitke
na hrvatskom, madžarskom i njemačkom jezi-
ku, okrijepljeni Kruhom života pred crkvom
primaju čestitke svojih prijatelja, da bi
se zatim u jednom od bačkih restorana za-
jedno proveselili oko svečanog stola sa os-
talim svojim vršnjacima.

Bačkim pedesetgodišnjacima čestita i Ba-
čko klasje preporučujući ih u molitve svo-
jih čitatelja.

Stjepan Beretić

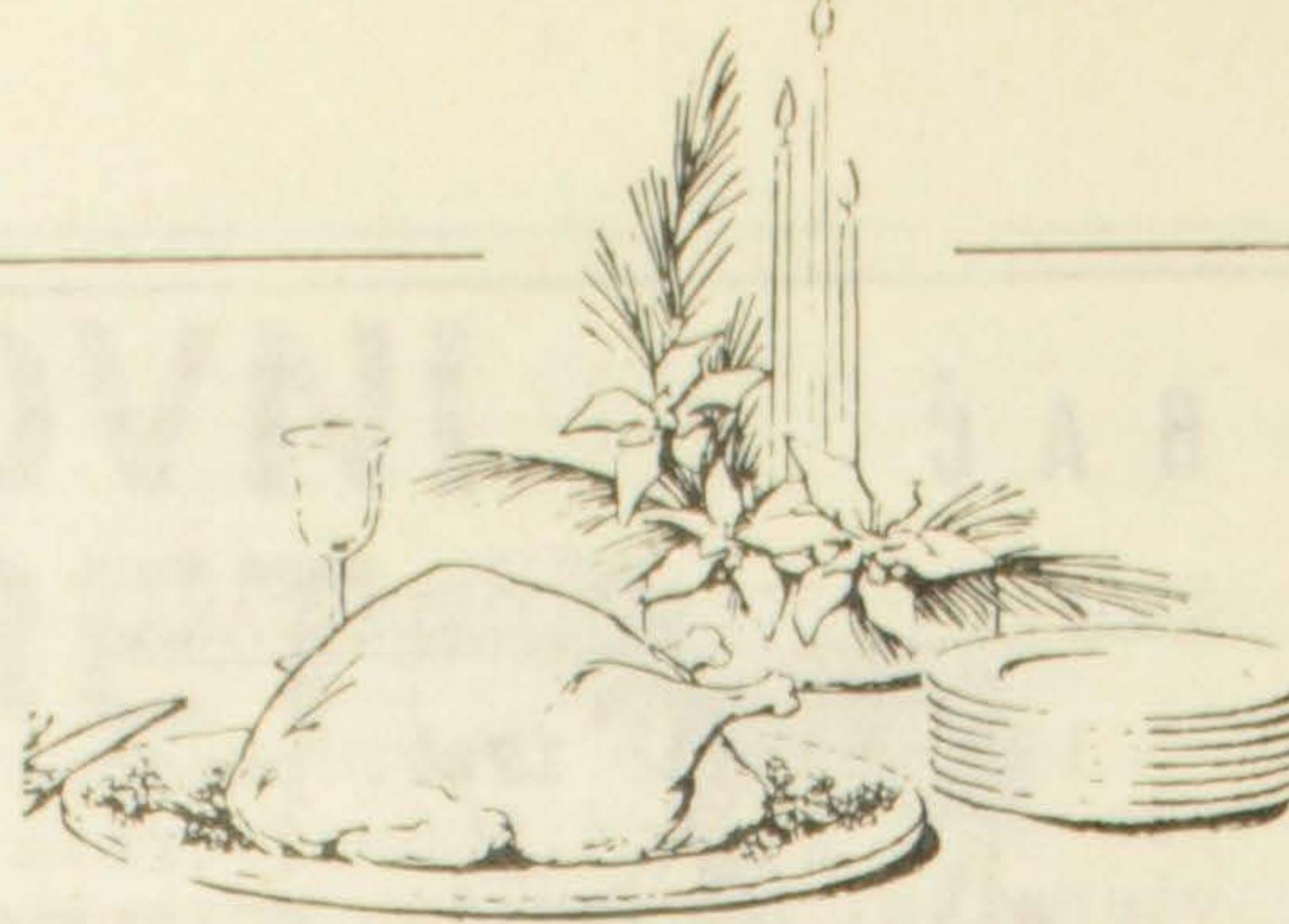

vjerni put na ek.susretu

SONTA:

50. GODINA

VJENČANJA

U četvrtak, 21. siječnja 1982.g. u Sonti je proslavljen vrlo svečano rijetka svečanost. Dva bračna para: MATO MILOŠ I JANJA DOMIĆ, i PAJO POTURICA I MARIJA VIDAKOVIĆ proslavili su 50. obljetnicu braka. Bračni par Miloš dao je sv. Crkvi dva svećenika: Antuna sada župnika na žedniku kraj Subotice, i Matu, karmelićanina, sada na dužnosti u Somboru. I bračni par Poturica dao je svojoj lokalnoj crkvi svoga sina Stipu koji je još od svoje šeste godine u službi crkve. Najprije kao ministrant, zatim orguljaš, a sada zvonar i sakristan. Dvije dobre kršćanske cibitelji.

U krasno uredjenoj crkvi svečari su imali svoja posebna mjesta pred oltarom: kleca la i sjedala pokrivena divnim šokačkim po njavama. Na jednom stoliću isto tako ukrašenom bili su darovi. Svečana Misa počela je u lo sati. Predvodio ju je vl. Antun Miloš, a o. Mato je vodio svetim obredima. U koncelebraciji bilo je šest svećenika. Prigodnu je propovijed održao v. Ivan Keravin, prior karmelićana u Somboru. Na prikazanje slavljenici su donijeli na oltar ove darove: Miloševi po jednu košaricu 50 bijelih i crvenih karanfila, kao znak žrtve i uzajamne ljubavi, Poturice pak kruh i vino plod sa svojih njiva.

Premda je bio običan dan, crkva je bila dupko puna. Za orguljama je bio orguljaš, sin Stipo Poturica, koji izvrsno je pripremio crkveni zbor za tu jedinstvenu zgodu, a čitavo mnoštvo je prihvaćalo. Valja spomenuti da je Sonta poznata po cijeloj Bačkoj po svome skladnom pjevanju. Treba istaći prisutnost župskog pastoralnog vijeća kao i vrlo živog i djelatnog ženskog Trećeg reda svetog Franje.

Na kraju svečanosti vlč. Antun Miloš je kratko i sažeto zahvalio se svojim roditeljima za sve što su učinili za svoju djecu a imali su ih osam živih. Zahvalio se župniku što je omogućio i sve učinio da se ova svečanost što bolje obavi, propovjedniku, prisutnim svećenicima, pjevačima kao i svim prisutnim vjernicima. U crkvi je sve završilo pjevanjem Domjanićeve pjesme "Fala". Izlazeći iz crkve vjernici su govorili: Ovo Sonta još nije doživjela!"

Jedan širi krug vjernika je bio pozvan na župni dvor gdje im je ponudjeno uz pogačice i razno voće i piće. Bilo je pjesme u čast slavljenika koji su bili i vrlo zadovoljni i razdragani. Svaka je obitelj imala kod sebe na objedu svoju najužu rodinu, da bi se istakao više duhovni značaj same proslike. Svećenici su bili kod Miloševi na objedu. Karmelićani su na povratku za Sombor navratili i kod obitelji Poturica i kod njih se malo zadržali.

O. Ivan Keravin
karmelićanin

USKRSNUH I STOBOM SAM

Nastavak sa str. 3.

Ali je potrebna i naša suradnja.

Sva gore nabrojana sredstva su nam na raspolaganju, a zašto je ipak tako malo radošti, nade i života, medju nama? Premalo je svijesti, da se sva ta vrela Isusove prisutnosti trebaju svjestitije koristiti. Čitati, slušati i napose nastojati živjeti Riječ sa sviješću, da je svaka Riječ svjedočanstvo Božje ljubavi prema nama i da je u svakoj poruka ljubavi za svakog od nas, koju treba ostvariti u svom životu i tada ona postaje svjedočanstvo ljubavi za drugoga. Svaka življena evandjeoska Riječ postaje i djelotvornom ljubavlju prema drugome. Bilo da nas potiče na poniznost, na pokoru ili djelotvornu ljubav, kad je ona ostvarena i svaka takova riječ za blišnjeg je ljubav, bilo da je svjedokom naše poniznosti, ili, dara našeg odricanja ili djelotvorne ljubavi. Sa vjerom primljeni sakramenti također povećavaju i potiču u nama djelotvornu ljubav prema Bogu i bližnjemu, osobito to vrijedi za Euharistiju, čiji je direktni i prvotni plod djelotvorna ljubav prema Bogu, a koja se ostvaruje na poseban način u odnosu prema bližnjemu. Ali je tu veoma potrebna naša svjesna i zauzeta suradnja. A sva ova nastojanja već su ljubav, ali za to da bi smo osigurali Isusovu prisutnost potrebno je posebno nastojanje da ljubimo braću i to da ih ljubimo, i to radi Isusa i na Isusov način to jest da smo spremni život dati život za brata, kao što nam je to Isus naredio, da ljubimo i to bližnjega kao samoga sebe (MT 19,19) da smo spremni položiti vlastiti život (Iv. 15,13). Razumije se da tako možemo ljubiti brata samo poradi Isusa. I gdje se ovi uvjeti ispunе tu je Isus prisutan. A njegovu prisutnost se osjeća kao duhovno kao svjetlo kao i životna snaga i nadasve radost. Prizor sa učenicama na putu u Emaus to bjelodano pokazuje, gdje im je konačno bilo dano i vlastitim očima vidjeti Uskrsnuloga, a koliko je svjetlo, snaga i radost izbijala iz tiga susreta. To nije jedino iskustvo doživljene Isusove prisutnosti. Tolika mjesta u Novom zavjetu govore o tom toliko iskustvo svetaca, ali to iskustvo i tolikih krišćana naše boli. To može postati i tvoje iskustvo, ako se ozbiljno zauzmeš da u sve tvoje odnose uneseš ljubav, osjetit ćeš kako se mijenjaju situacije i odnosi, kako se u tvoju sredinu uvlači mir, radost, životna snaga, vedrina i nada. Život jednostavno postaje lijep i ismišljen. Hoćeš li ovo iskustvo napraviti i ovog Uskrsa? To isključivo zavisi od tvog nastojanja!

Uskrs! Opet je mogućnost za Tebe i mene. Krist nam nudi život. U zamjenu za Smrt. "Neću smrtri grješnika, nego da se obrati i živi...", rekao je ~~Jesus~~.

In Memoriam

UMRO JE DON FILIP ČULO

Više od godinu dana boravio je u našoj sredini (u župi Isusova Uskrsnuća u Subotici, Bačkoj Palanci i Sivcu) na rehabilitacijskim kroz to vrijeme je pomagao kao duhovni suradnik svećenicima na spomenutim župama, ostavivši svugdje svjedočanstvo svoje djelotvorne kršćanske ljubavi i dobrote. 28. veljače ove godine umro je, nakon obavljenih duhovnih vježbi, u Zagrebu u stanu, svoje tetke od udara moždane kapi. Pokopan je u svom rodnom selu Bukova Gora župa Građevica, dne 3. ožujka o.g. Na veličanstvenom pokopu sudjelovalo je uz generalnog vikara mostarske biskupije dr. Ante Brajko, sudjelovalo je oko 80-tak svećenika (biskupijskih i franjevačkih) i mnoštvo rodbine i župljana. Na sprovodu je sudjelovao i odgovorni urednik "Bačkog klasja" Mr. Lazar Ivan Krmpotić. Ova sahrana i poslijednji dan don Filipova života bili su svjedočanstvo posebne Božje ljubavi, prema njegovoj duši i prema prezbiteriju mostarske Crkve, što je na sahrani bilo osobito vidljivo i osjetivo. Njegovu dušu kao i velike potrebe njegove rodne biskupije preporučamo molitvama naših čitalaca.

FRANJO BOGIŠIĆ

U popodnevnim satima 30. lipnja 1981. pozvao je Gospodin u svoj pokoj, nakon duge, patničke životne staze svećenika Franju Bogišića. Primivši pri punoj svijesti sakramente umirućih i sa vjerom odložio križ svoga zamaljskoga života, koji je toliki niz godina pritisao njegova ledja, a još više dušu. Gdjegod je boravio kao svećenik, kateheta, ili upravitelj župe, svugdje je za sobom ostavljao dojam čovjeka Božjeg. Jedan od njegovih učenika, koji ga je osobno poznavao, tvrdi da je njegov primjer svećeničkog života bio presudan u njegovom vjerničkom životu, te da mu je uveliko pomagao kad je imao odgovoriti na Božji poziv. Taj mladić je postao svećenik, a sada je već i biskup. "Ako ga nije bilo u stanu, govorio je, tada smo znali da je u crkvi pred svetohraništem.

Unatoč svojoj bolesti živo se je interesirao o svim zbivanjima u Crkvi, osobito u vrijeme Koncila i nakon njega. Vjerujemo da je taj živi interes zadovoljen i uživanjem Božjeg lica, zasluženog strpljivim i dugo-godišnjim nošenjem Križa.

SUBOTICA FRANJEVCI

Zimsko doba vjernicima Subotice svake godine bude ispunjeno duhovnim susretima što oni iskoriste za svoje duhovno obogaćenje. Tako je bilo od 2.-11. veljače o.g. u franjevačkoj crkvi, gdje je o. Zlatko Papac kako lijepo vodio vjernike u Marijino služenje Bogu i ljudima.

Pobožnost je bila uvijek navečer u povezanosti sa sv. Misom.

Istovremeno je takva pobožnost bila u katedrali-bazilici na madžarskom jeziku.

"Cijeli naš život je kao neponovljivi rođendan vječnosti, koji zato treba što svečanije i radosnije proslaviti". Jean Paul

UMRO o. MICHAL LACKO

Na svetkovinu sv. Josipa - 19.03., je u Rimu neočekivano preminuo od teške srčane bolesti vlč. o. Michal Lacko, isusovac. Bio je profesor Crkvene povijesti balkanskih i istočnih zemalja na Papinskom istočnom zavodu i na sveučilištu Grogorijani.

Rodjen je 19. 1. 1920. u Krasnoj nad Hornádom kraj Košica u Slovačkoj. Novicijat je započeo 1938. godine u Zagrebu zajedno sa sadašnjim zagrebačkim pomoćnim biskupom preuzv. g. msgr. Mijom Škvorcom. Tu je polazio prve redovničke zavjete i izvršio studij filozofije. Teologiju je završio na teološkim učilištima u inostranstvu. God. 1948. je bio zaredjen za svećenika po bizantisku slavenskom obredu. God. 1953. je postigao doktorat iz filozofije na Državnom sveučilištu u Rimu, a 1955. god. doktorat iz crkvene povijesti na Gregorijanskom sveučilištu u Rimu. God. 1956. je postao profesor Crkvene povijesti na Papinskom istočnom zavodu.

Napisao je i izdao više značajnih rapsprava i knjiga iz crkvenopovijesne struke. Posebno je značajno što je napisao i učinio za grko-katoličke vjernike i organizaciono uređenje njihovog vjerskog života. Suradivao je pri izdavanju više svjetovno priznatih enciklopedija i leksikona.

Iskreno je volio Hrvate i ostale Slavene u našoj domovini. Više puta je posjetio našu domovinu i razne muške i ženske redovničke samostane katoličke i pravoslavne.

Takodje je volio i više puta pohodio mnoga mjesta u našoj biskupiji.

Na hrvatskom jeziku je pripremio komentare i dokumente II Vatikanskog sabora. Komentar o Dekretu o istočnim katoličkim Crkvama je u pripremi i uskoro treba izačištisca. Time je htio izraziti svoju zahvalu za sve što je tokom svoje redovničke formacije primio kod nas.

Posve je razumljivo da je žarko volio svoje sunarodnjake - Slovake kako u njihovoj domovini, tako i one izvan domovine. Mnogo je pomagao kod osnivanja Slovačkog zavoda sv. Ćirila i Metoda u Rimu - kulturnog i pastoralnog središta Slovaka izvan domovine, zatim kod osnivanja i upravljanja znanstvenog Slovačkog zavoda u Rimu, te konačno kod osnivanja samostalne eparhije /biskupije/ sv. Ćirila i Metoda za Slovake grko-katolike u Kanadi.

Sahranjen je 25. 3. 1982. god. u Rimu. Sjetimo ga se i mi u svojim molitvama. Počivao u miru.

M.Z.

VIJESTI

IVAN PRĆIĆ - NOVI DJAKON

Subotička katedrala, na blagdan sv. Ivana evandjeliste, ljubljenog Isusovog učenika i na treći dan Isusova Porodjenja, "porodila" je Crkvi po rukama mons. Matije Zvekanovića biskupa, jedno novo duhovno zvanje.

Ivan Prćić, sin Paje i Tone Prćić iz subotičke župe Isusova Uskrsnuća primio je prvi stupanj svećeničkog Reda - djakonat. O vog ljeta - po završetku studija u Zagrebu na Jordanovcu - spremi se za svećeničku službu i Mlađu Misu. Zato će mu trebati naše obilate molitve. Poželimo mu ustrajnost!

župnik

SELENČA

U našem selu osim katolika žive i vjerinci evangeličke vjeroispovijesti. Sve više uvidjamo kako je to bolno i neispravno što smo vjerski odijeljeni. Zato žarko molimo za jedinstvo svih kršćana "Da svi budu jedno ..." i rado učestvujemo i na zajedničkim molitvama za to jedinstvo.

Tako smo ove godine na prvi petak u martu već po drugi puta učestvovali na molitvama, koje su pripravile i predvodile žene evangeličke vjeroispovijesti u ovdašnjoj evangeličkoj crkvi prigodom Svjetskog ekumenskog dana molitava žena. Na tim molitvama su učestvovali i župnici evangeličke i katoličke vjerske zajednice i na kraju zajedno podijelili svim prisutnima blagoslov.

Učesnik

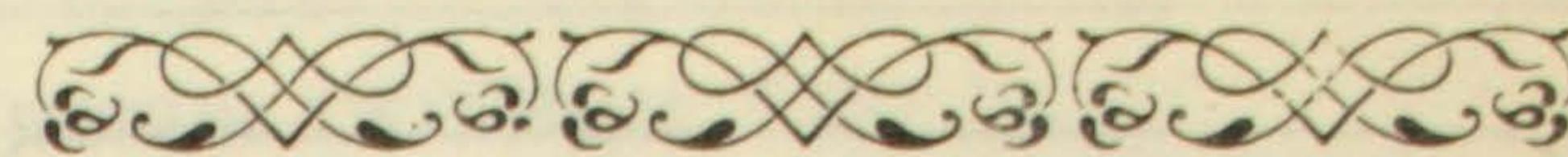
SUBOTICA - DEVETNICA SV. JOSIPA

Kad se u Subotici spomene "Devetnica sv. Josipa" mnogim subotičkim vjernicima to budi veoma ugodne asocijacije. Stara je topo božnost i veoma omiljena, koja se drži devet dana prije blagdana sv. Josipa u crkvi sv. Roka. Započeo ju je tadašnji župnik Blaško Rajić. Razni i čuveni propovjednici su kroz to milosno vrijeme otkrivaju lik sv. Josipa.

I ove godine je bilo tako. Sadašnji župnik dr. Marin Šemudvarac održao je dosadašnju praksu. Skoro uvijek ovu omiljenu devetnicu završi biskup mons. Matija Zvekanović. Biskup je u propovjedi povezao sv. Teresiju Veliku čiju 400 godišnjicu smrti ove godine slavimo. Ta dva uzora su poticaj na žarču molitvu i žrtvu za dobra duhovna zvanja, rekao je biskup.

Uredništvo toplo zahvaljuje svim dobročiniteljima Bačkog klasja i želi

SRETAN USKRS!

Šokačke majke kod Pape

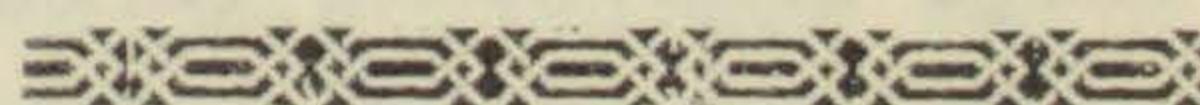
U ponedjeljak 26. listopada o. g. papa Ivan Pavao II. primio je u privatnu audienciju u Vatikanu četvoricu svećenika: karmeličane: o. Srećka Koprivnjaka, o. Matu Miloša, o. Šandora Ožvara i jednog svećenika iz subotičke biskupije s njihovim majkama, koji su u povodu Franjine godine hodočastili na svečev grob. Sa Svetim Ocem svećenici su slavili Euharistiju u njegovoj i privatnoj kapeli, a kasnije je Papa s njima razgovarao 15 minuta. Majke su darovale Svetom Ocu jedan čilim i jednu torbu, sve ručni rad šokačkih Hrvata iz Bačke. Na želju Pape svećenici su i njihove majke za vrijeme mise pjevali hrvatske pjesme, a u audienciji pjesmu: "Lijepo ime Papa" te na madžarskom jeziku papinu himnu. Ukupno je bilo deset hodočasnika, od toga 4 Hrvata, jedna Njemica i 5 Madžara - svi iz Bačke. Papa je svima poklonio po dvije krunice i spomen-sličice sa svojim autogramom.

Iz "Glasa Koncila"

TAVANKUT DEVETNICA

Skromna, ali nama lijepa i draga kuća naših časnih sestara Dominikanki, posvećena u čast Gospe Lurdske. Tu se svake godine pred blagdan Gospe Lurdske okupljaju mnogi njeni štovatelji, da bi pred Gospinim likom, koji je donešen iz Lurda, prikazali svoje molitve, zamolili je za pomoć, iskazali hvalu. Ove godine okuplja se izuzetno veliki, od kojih, lijepi broj mlađih i djece. Naš gospodin Antun Gabrić svaku večer nam je tako lijepo govorio o sv. Franji, da smo svi još više, u ovoj Franjinoj godini, zavolili ovog velikog i neobičnog sveca. Časne sestre su predmolile krunicu i prikazivale filmove. U malim prostorijama nije bilo baš previše udobno, ali nam je svima bilo lijepo. Za sami blagdan došao je u pomoć za ispunjavanje, svećenik iz Male Bosne g. Marko Forgić, koji je ostao i na našem "proštenju kod časnih".

Tavankućanin

"Bačko klasje" izdaje: Bački dekanatski ured, Bačka Palanka. GLAVNI I ODGOVORNI URED NIK: Mag LAZAR IVAN KRMPOTIĆ, 21400 Bačka Palanka, Trg Bratstva-jedinstva 30. Telefon 021 74-423. Uredjuje: UREDNIČKO VIJEĆE. - Suradnje i dopisi šalju se na adresu odgovornog urednika. ADMINISTRACIJA LISTA: Župni ured Isusova Uskrsnuća, 24000 Subotica, Gajeva 2. Telefon 024 21496. Narudžbe i uplate slati ad ministraciji. Cijena pojedinog broja 10 dinara. TISAK: Štamparija "GLOBUS" Batina. V. Nazora 47. List izlazi povremeno.

Oslobodjeno od poreza na promet, na osnovu mišljenja Pokrajinskog sekretarijata za obrazovanje, nauku i kulturu, Novi Sad, broj: 413-523/78 od 27.X 1978. godine.